

— О. П. Гребельник —

МИТНА СПРАВА

— ПІДРУЧНИК —

УДК 351.713+336.24(075.8)
ББК 65.9(4УКР)843-18я73
Г 79

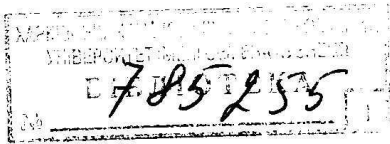
*Гриф надано
Міністерством освіти і науки України
(Лист №1/11-2977 від 15.07.2003 р.)*

Рецензенти:

Філіпенко А. С. – доктор економічних наук, професор кафедри “Світового господарства і міжнародних економічних відносин” Інституту міжнародних економічних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Румянцев А. П. – доктор економічних наук, професор кафедри “Світового господарства і міжнародних економічних відносин” Інституту міжнародних економічних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Новицький В. Є. – доктор економічних наук, професор, завідувач відділом Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України.

Гребельник О. П. Митна справа. [текст] підручник. 5-те вид. оновл. та доповн. / О. П. Гребельник – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 400 с.

ISBN 978-617-673-536-6

У підручнику на основі головних законодавчих актів, які регулюють митно-тарифні відносини, розглядається низка проблем, пов'язаних із функціонуванням митної системи в Україні: причини та передумови розвитку митно-тарифних відносин, система регулювання даного виду взаємовідносин, характеристика тарифного інструментарію регулювання відносин у сфері зовнішньої торгівлі, проаналізовано сутність та основні складові митно-тарифної політики країни.

Велику увагу приділено аналізу митних режимів експорту, реекспорту, імпорту, реімпорту, тимчасовому ввезенню (вивезенню), митному складу, магазину безмитної торгівлі та інше. Висвітлено основи організації та здійсненню системи митного контролю та митного оформлення. Теоретичний матеріал супроводжується практичними рекомендаціями та прикладами.

Для студентів і слухачів вищих навчальних закладів економічного профілю, а також усіх тих, хто цікавиться питаннями митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

ISBN 978-617-673-536-6

УДК 351.713+336.24(075.8)
ББК 65.9(4УКР)843-18я73

© Гребельник О. П., 2021.
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2021.

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	6
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МИТНО-ТАРИФНОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ	8
1.1. Митна справа як складова зовнішньоекономічної діяльнос- ті держави	8
1.2. Сутність, принципи та моделі функціонування митної по- літики країни	18
1.3. Характеристика методів митного регулювання зовніш- ньоекономічної діяльності	33
1.4. Організаційна структура митної системи України	43
Розділ 2. ЕВОЛЮЦІЯ МИТНОЇ СПРАВИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	56
2.1. Генезис митно-тарифних відносин	56
2.2. Розвиток митної справи за часів Київської Русі.	63
2.3. Регулювання митних відносин за литовсько-польського періоду	66
2.4. Митно-тарифна система за Козацької держави	71
2.5. Митна політика Російської імперії	75
2.6. Митна система України на початку ХХ століття	86
2.7. Характер і направленість митно-тарифної політики СРСР	89
2.8. Характеристика сучасного етапу розвитку митно- тарифної політики України	93
Розділ 3. МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТАРИФНОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ	106
3.1. Економічна природа митного тарифу, його класифікація та функціональні завдання	106
3.2. Ввізне мито — податок на зовнішню торгівлю	124
3.3. Специфіка використання експортного мита при регулю- ванні національного ринку	136
3.4. Особливості нарахування митного тарифу в залежності від виду мита	142
3.5. Диференціація митних ставок залежно від країни похо- дження товару	154

Розділ 4. ОЦІНКА НАСЛІДКІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	163
4.1. Економічні наслідки застосування митного тарифу для країни	163
4.2. Вплив митного тарифу на становище національного споживача і виробника та на доходи держави	175
4.3. Чисті втрати країни від впровадження тарифного захисту	186
4.4. Визначення фактичного та оптимального рівня митного тарифу	192
4.5. Заходи регулювання зовнішньоекономічних відносин альтернативні митному тарифу	202
Розділ 5. СТРУКТУРА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ	211
5.1. Митні платежі як основні інструменти системи митного оподаткування	211
5.2. Сутність та місце митної вартості в системі митного оподаткування	216
5.3. Характеристика механізму нарахування непрямих податків при переміщенні товарів через митний кордон України	227
Розділ 6. МИТНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ	239
6.1. Сутність та особливості проведення митного контролю.	239
6.2. Поняття контрабанди та порушення митних правил	249
6.3. Спеціальні види контролю на митному кордоні України	261
Розділ 7. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ	271
7.1. Особливості митного оформлення при переміщенні вантажів через митний кордон.	271
7.2. Декларування вантажів як структурний елемент системи митного оформлення.	277
7.3. Специфіка оформлення документів при переміщенні вантажів через митний кордон	292
7.4. Роль Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності в системі митного регулювання.	312

Розділ 8. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ МИТНИХ РЕЖИМІВ	321
8.1. Сутність та систематизація митних режимів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності	321
8.2. Особливості застосування митних режимів завершених комерційних операцій	327
8.3. Використання митних режимів при наданні митними органами послуг у сфері митно-тарифних відносин	334
8.4. Специфіка митного регулювання операцій з давальницькою сировиною	343
8.5. Характеристика спеціальних митних режимів	350
Розділ 9. ІНТЕГРУВАННЯ МИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОЇ СИСТЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ	376
9.1. Світові міжнародні організації як організаційно-інституціональне підґрунтя розвитку митно-тарифної системи	376
9.2. Митно-тарифні аспекти економічної інтеграції	380
9.3. Реалізація економічних інтересів країни за умов участі у митному союзі	386
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	394